

γερακιά ἡ, Λεξ. Βλαστ. 452 Δημητρ. ἀερατᾶ Μεγίστ. 'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιά.

1) 'Η φωλεά τοῦ ίέρακος Μεγίστ. Συνών. γερακοφωλία 1. 2) 'Τψηλός καὶ ἀπότομος βράχος ἐπὶ τοῦ ὅποιού διέραξ κατασκευάζει τὴν φωλεάν του Μεγίστ.: "Ισα μὲ τὶς ἀερατᾶς ἀνέβηρα νὰ κόψω χόρτα. 3) Εἰδος ὑποστέγου, προχείρως κατασκευαζομένου ἐκ κλάδων, ἐφ' ὃν γίνεται ἐπίστρωσις ξηρῶν χόρτων ἢ ἐκ τεμαχίων σανίδων ἢ τεμαχίων λευκοσιδήρου. Λεξ. Δημητρ. Συνών. δραγατιά. 4) **Γεράκις**, διδ. Λεξ. Βλαστ., ἔνθ' ἀν. Συνών. γερακόροτο.

'Η λ. καὶ ώς ὄν. κύριον γυναικὸς Θεσσ. (Τρίκερ.), ώς ὄν. κυνὸς Κάρπ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γερακιά Κάσ. Κίμωλ. Πελοπν. (Πυλ.) Χίος Γερακιά Θεσσ. (Πήλ.) Λῆμν. 'Ερακιά Κάρπ. Γερατσές Κύπρ. 'Αερατσές Μεγίστ.

γερακιανδς ἐπίθ. Κρήτ. — Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιανός.

1) 'Ο ἔχων ὁφθαλμούς φαιοπρασίνους καὶ ζωηρούς ώς τοῦ ίέρακος Κρήτ.: Γερακιανὰ μάθια 'χει δ ἄδρας μου || Ἀσμ.

Γιὰ μαῦρα μάθια χάνομαι, γιὰ γαλανὰ 'ποθαίνω,

κι ἀ 'ηγιά τὰ γερακιανὰ σκῖω τῇ γῆς καὶ βαίνω.

Συνών. γερακάτος, γερακιός. 2) 'Ο καμπύλος ώς τὸ

ράμφος τοῦ ίέρακος Λεξ. Δημητρ. Συνών. γερακάτος 1.

3) 'Ο ἐκ τοῦ χωρίου Γεράκι καταγόμενος Κρήτ.

γερακίνα ἡ, σύνηθ. γιρακίνα σύνηθ. βορ. ίδιωμ. γερατσίνα Εξβ. (Κουρ. 'Οξύλ.) Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Καρδαμ.) Στερελλ. (Δεσφ.) Χίος (Μεστ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίνα.

'Ο θηλυς ίέραξ σύνηθ.: Θὰ νά 'γι γιρακίνα αντίην' π' μᾶς παίρην' τὰ ποντόπλα Στερελλ. (Άχυρ.) "Επισι γιρακίνα κι ἀρπαξι μιὰ κόττα 'Αλόνν. Τοὺν ἔκαμι δόπους ἡ γιρακίνα τὴν κόττα (τὸν ἐκακοπόησε) Στερελλ. (Άιτωλ.) 'Απάνον 'ς τὸ βαρεοντολόγο κάθεται μιὰ κοτζάμον γερακίνα Ζακ. (Μαχαιράδ.) || Παροιμ. 'Ο στανδαΐτος νά 'ναι καλά καὶ γερακίνες χίλιες (ἐπὶ ἀδιαφορίας τοῦ γαμβροῦ διὰ τὴν ἐξ αἰτίας τῆς νύμφης διάλυσιν τοῦ ἀρραβώνος, λεγομένη κυρίως ὑπὸ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ) ἀγν. τόπ. || Ἀσμ.

Καὶ 'ς τὴν καλύτερη κορφὴ κάθεται γερακίνα
καὶ βάσταγε 'ς τὰ νύχια τῆς ἀνθρωπινὸν κεφάλι
Πελοπν. (Δάστ.). Συνών. ἐν λ. γεράκι 1.

'Η λ. καὶ ώς ὄν. κύριον γυναικὸς ὑπὸ τοὺς τύπ. Γερακίνα Τσακων. (Χαβουτσ.) Γιρακίνα Θεσσ. ('Αλμωρ.) Θεράκ. (Άιν. Σουφλ.) Μακεδ. (Δρυμ. Νιγρίτ. Πάγγ. Χαλκιδ.) Γιρακίνα Θεράκ. (Σηλυβρ.), ώς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γερακίνας Πόρ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γερακίνα 'Αθην. "Υδρ. Λάκκα Γιρακίνας 'Αλόνν.

γερακινόπουλο τό, Καστ.

'Εκ τῶν οὐσ. γερακίνα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -πουλο, δι' ἥν ίδ. -πουλος.

'Ο νεοσσός τῆς γερακίνας.

γερακίτης δ, Πόντ. (Ινέπ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γεράκιν, δι' δ ίδ. γεράκι, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτης.

Εἰδος μύκητος.

'Η λ. καὶ ώς ἐπών. 'Αθην. Πόρ.

γέρακλος δ, 'Αντίπαρ. Σύμ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γέρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ακλος, δι' ἥν ίδ. -ακλας.

'Ο πολὺ γέρεων τὴν ἡλικίαν ἔνθ' ἀν.: 'Ο γέρακλος δ Γιορδαμινῆς, ἄμ-μα ἔρτη κότ-τερο, γοῦλον ἀπ' ὅξω κάεται γιὰ νὰ θωρῷ τὶς κλονb-βαριές τὶς τονοίστιες (κλονb-βαριές=γυμνὲς) Σύμ.

γερακοβότανο τό, ἀμάρτ. γιρακουβότανον Θεράκ. (Άιν.)

'Εκ τῶν οὐσ. γεράκι καὶ βότανο. Πβ. τὰ ἀνάλογα μυρμηκοβότανο, χελωνοβότανο κ.ά.

Γεράκι 5β, δ ίδ.

γερακοκούδουνο τό, "Ηπ. Κρήτ. γιρακουκούδουνον Στερελλ. (Άιτωλ. 'Ακαρναν.) γιρουκουκούδουνον Μακεδ. (Δεσπάτ.)

'Εκ τῶν οὐσ. γεράκι καὶ κουδούνι. Τὸ δνομα ἐκ τῆς συνθείας τῶν Βυζαντινῶν νὰ ἀναρτοῦν κωδωνίσκους εἰς τὸν λαϊμὸν τῶν κυνηγετικῶν ιεράκων. Βλ. Σ.Ξανθουδ., Λαογρ. 7 (1923), 375.

Στρογγύλος διάτρητος κωδωνίσκος, παράγων ἐλαφρὸν ἥχον διὰ μεταλλίνης σφρίφας μετακινουμένης ἐντὸς τῆς κοιλότητος αὐτοῦ. Οὗτος, μετὰ τὴν ἔξαλεψιν τοῦ ἔθιμου τοῦ δι' ιεράκων κυνηγίου, ἀναρτᾶται εἰς τὸν λαϊμὸν ζώων, ώς ἀρνίων, ίππων, κυνῶν κλπ.) ἢ εἰς τὸ «διοξάρι» τῆς λύρας ἢ εἰς τὸ θυμιατὸν τῆς ἐκκλησίας ἔνθ' ἀν.: Δὲ θὰ ξεχάσ' ὥστε νὰ ζηω μιᾶς βροδόλυρας μὲ τὰ γερακοκούδουνα, ἀπὸν ἐκεὶ ἀπ' ἐγχοίκας τὴν βαρὲ τζη φωνή, ἐθάρειες πὼς ἥτον ἀθωαπος κι ἐμίλειενε Κρήτ.: "Ἀσμ.

Γερακοκούδουνον λαλεῖ καὶ μαῦρος χλιμιντοῦει,
γιὰ νά 'βγη τ' ἀφεντόποντο νὰ πάῃ 'ς τὸ κυνήγι
"Ηπ.

'Σὰ δὰ γερακοκούδουνα ποὺ βάρουνε 'ς τὴ λύρα,
ἐτσὰ θὰ βαίνω ἀπ' ὅδος, νὰ μὴ γνωρίσης μοῖρα
Κρήτ. Συνών. βρονταλίδι 1.

γερακομάτης ἐπίθ. Κρήτ. (Μυλοπότ. Νεάπ.) Θηλ. γερακομάτα Κρήτ. (Μυλοπότ.)

'Εκ τῶν οὐσ. γεράκι καὶ μάτι.

'Ο ἔχων ὁφθαλμούς μικρούς, στρογγύλους καὶ ἐκφραστικούς ώς διέραξ.

γερακομύτη ἡ, Η. Βλαστ., Κριτικ. Ταξίδ., 32 γιρακομύτ' Στερελλ. (Παρνασσ.)

'Εκ τῶν οὐσ. γεράκι καὶ μύτη.

Μύτη όμοιά πρὸς τὴν τοῦ ίέρακος, κυρτή, γαμψή ἔνθ' ἀν.: Ποτάμι ἔσταζε τὸ νερὸν ἀπὸ τὴ γερακομύτη (τοῦ δούλου) Π. Βλαστ., ἔνθ' ἀν.

γερακομύτης ἐπίθ. σύνηθ. γιρακομύτ'ς σύνηθ. βορ. ίδιωμ. Θηλ. γερακομύτα πολλαχ. γιρακομύτα πολλαχ. βορ. ίδιωμ. γερακομύτισσα ἐνιαχ. γιρακομύτ'σσα ἐνιαχ. βορ. ίδιωμ. γιρακομύτουν Στερελλ. (Σπάρτ.) Οὐδ. γερακομύτικο σύνηθ. γερακομύτ'κο Στερελλ. (Δεσφ.) γιρακομύτ'κουν σύνηθ. βορ. ίδιωμ.

'Εκ τῶν οὐσ. γεράκι καὶ μύτη.

'Ο ἔχων τὴν μύτην γαμψήν ώς τοῦ ίέρακος, δι γρυπὸς σύνηθ.: Οὐδ. Διάκονος λέγι ἥταν γιρακομύτ'ς (Διάκονος=δ ἥρως τῆς Ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως 'Αθανάσιος Διάκος) Στερελλ. (Άιτωλ.) Τί δμονοφ' γ' ναΐκα είρι αὐτή! Εἴρι γιρακομύτα αὐτόθ. Γερακομύτ'κο θὰ γίν' τὸ παιδὶ Στερελλ. (Δεσφ.) Τὰ γιρακομύτ'κα τὰ κριάρια Στερελλ. (Ἐηρόμ.) Τί γιρακομύτ'ς εἰρι αὐτός! Μακεδ. (Κοζ.) — Τὴν κόττα καὶ τὸν πετεινὸν περίμενε ὅξω δέρακας δι γέρακας δι γερακομύτης Γ.Βλαχογιάνν., Γύρ. ἀνέμ., 16. Συνών. ἀετομύτης, καμπονομύτης, κιρκινεζομύτης.

